

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Β' ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

« Ισλαμικό Τέμενος Αθηνών και άλλες διατάξεις»

I. Εισαγωγικές παρατηρήσεις

Με το φερόμενο προς συζήτηση και ψήφιση Νοσχ προτείνεται η ίδρυση νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με σκοπό τη διοίκηση, διαχείριση και συντήρηση του ισλαμικού τεμένους, που θα ανεγερθεί εντός των ορίων του δήμου Αθηναίων, για την κάλυψη των θρησκευτικών αναγκών των διαβιούντων στην Αττική μουσουλμάνων (άρθρα 1 και 2). Η ανέγερση του τεμένους σε χώρο παραχωρηθησόμενο από το Δημόσιο ή οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης προτείνεται να γίνει από τη Διεύθυνση Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Σχεδίων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, οι δε σχετικές δαπάνες προβλέπεται να καλυφθούν από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (άρθρο 3). Οι πόροι του υπό ίδρυση ν.π.ι.δ. διακρίνονται σε τακτικούς, προερχόμενους από επιχορηγήσεις από τον κρατικό προϋπολογισμό του ΥΠ.Ε.Π.Θ., και έκτακτους, προερχόμενους από επιχορηγήσεις, δωρεές, κληρονομίες, κληροδοσίες και κάθε είδους εισφορές φυσικών ή νομικών προσώπων ημεδαπών ή αλλοδαπών κλπ (άρθρο 4). Το ως άνω ν.π.ι.δ. διοικείται από επταμελές Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο διορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για τριετή θητεία, ανανεώσιμη άπαξ (άρθρο 5). Στο προς ανέγερση τέμενος τοποθετείται από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μουσουλμάνος θρησκευτικός λειτουργός (ιμάμης), μετά από εισήγηση του διοικητικού συμβουλίου, για ανανεώσιμη διετή θητεία (άρθρο 6). Τέλος, στο ανωτέρω ν.π.ι.δ. διενεργείται διαχειριστικός έλεγχος, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις (άρθρο 7).

Σημειώνεται ότι η λατρεία συνιστά εξωτερίκευση της πίστης και των θρησκευτικών συναισθημάτων ή άσκηση των θρησκευτικών καθηκόντων με συγκεκριμένες διαδικασίες και μορφές, συνήθως τελετουργικές. Ασκείται ατομικώς ή ομαδικώς, δημοσίως ή ιδιωτικώς, με εξωτερικές ενέργειες και εκδηλώσεις, σε ειδικά ιδρύματα, χώρους αφιερωμένους στη λατρεία του θείου (ναούς, ευκτηρίους οίκους, τεμένη, συναγωγές) ή στο ύπαιθρο (λιτανείες, τελετές).

II. Παρατηρήσεις επί των άρθρων του Νσχ

1. Επί των άρθρων 1 και 2

Προτείνεται η ίδρυση νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με την επωνυμία «Διοικούσα Επιτροπή Ισλαμικού Τεμένους Αθηνών». Ως σκοπός του ορίζεται η διοίκηση, διαχείριση και συντήρηση του ισλαμικού τεμένους που θα ανεγερθεί στα όρια του δήμου Αθηναίων.

Για να θεωρηθεί νομικό πρόσωπο μη κερδοσκοπικό, απαιτείται να επιδιώκει αποδεδειγμένως, κατά το καταστατικό ή την ιδρυτική πράξη του, αλλά και όπως προκύπτει στην πράξη από τη δραστηριότητα που αναπτύσσει, σκοπούς εθnowφελείς ή θρησκευτικούς ή εκπαιδευτικούς ή καλλιτεχνικούς ή κοινωφελείς.

Το ιδρυόμενο ν.π.ι.δ. εποπτεύεται από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, αλλά δεν υπάγεται στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

2. Επί του άρθρου 5 παρ. 1

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 5, η οποία προβλέπει επταμελές Διοικητικό Συμβούλιο για τη διοίκηση του νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου «Διοικούσα Επιτροπή Ισλαμικού Τεμένους Αθηνών» διοριζόμενο από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων προβλέπεται επίσης ότι ως Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου ορίζεται ο Γενικός Διευθυντής Θρησκευμάτων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και ότι τον αναπληρωτή του ορίζει ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, αμέσως δε κατωτέρω αναφέρεται ως αναπληρωτής του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Ετεροδόξων και Ετεροθρήσκων. Το σημείο αυτό χρήζει διευκρίνισης, καθόσον δεν είναι σαφές αν ο Υπουργός διορίζει οπωσδήποτε τον Διευθυντή της Διεύθυνσης Ετεροδόξων και Ετεροθρήσκων ως αναπληρωτή του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου.

3. Επί του άρθρου 5 παρ. 4 α)

Το άρθρο 2 του Νσχ ορίζει ότι σκοπός του ν.π.ι.δ. «Διοικούσα Επιτροπή Ισλαμικού Τεμένους Αθηνών» είναι η διοίκηση, διαχείριση και συντήρηση του τεμένους. Σχετικώς επισημαίνεται ότι στο άρθρο 5 παρ. 2 του Νσχ ρυθμίζεται η διαχείριση και η συντήρηση του τεμένους, ειδικώς δε ορίζεται ότι «το Δ.Σ. διαχειρίζεται τα διατιθέμενα από τον Προϋπολογισμό του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κονδύλια για τη λειτουργία και τη συντήρηση του Τεμένους, καθώς και τους έκτακτους πόρους από οποιαδήποτε αιτία (επιχορηγήσεις, δωρεές, κληρονομίες, κ.λ.π.) και έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από τον νόμο και όσες του ανατεθούν με τον κανονισμό λειτουργίας του, που προβλέπεται στην επόμενη παράγραφο». Περαιτέρω, η διάταξη της παραγράφου 4 περ. α) του ίδιου άρθρου εξειδικεύει το περιεχόμενο του κανονισμού λειτουργίας του ν.π.ι.δ. και προβλέπει τα οργανωτικά θέματα που ρυθμίζονται από τον κανονισμό (διάρθρωση, λειτουργία, προσωπικό, θέματα μελετών και προμηθειών).

4. Επί του άρθρου 6

Στην προτεινόμενη διάταξη ορίζεται ότι, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, στο τέμενος θα τοποθετηθεί μουσουλμάνος θρησκευτικός λειτουργός (ιμάμης), μετά από εισήγηση του προβλεπόμενου στο άρθρο 5 του Νσχ Δ.Σ., με διετή ανανεώσιμη θητεία. Ο ιμάμης ασκεί τα καθήκοντά του, που περιορίζονται στην ευθύνη για την εσωτερική λειτουργία του τεμένους, έτσι ώστε να διευκολύνεται η ικανοποίηση των λατρευτικών αναγκών των πιστών, και προσφέρει τις υπηρεσίες του προς τις θρησκευτικές κοινότητες στις οποίες θα παραχωρηθεί το τέμενος κατά τους όρους του κανονισμού λειτουργίας του Δ.Σ. και εφόσον ζητηθεί από αυτές.

Κρατική εποπτεία

Κατά τη διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 13 του Συντάγματος οι λειτουργοί όλων των γνωστών θρησκειών υπόκεινται στην ίδια εποπτεία της Πολιτείας. Η κρατική εποπτεία που θεσπίζεται εν προκειμένω ασκείται χωρίς διάκριση μεταξύ της επικρατούσας και των άλλων θρησκειών και έχει ως περιεχόμενο τον έλεγχο της τήρησης του Συντάγματος και των νόμων.

Αθήνα, 6 Νοεμβρίου 2006

Οι εισηγήτριες
Ελένη Κανελλοπούλου
Γεωργία Μακροπούλου
Ειδικές επιστημονικές συνεργάτιδες

Ο προϊστάμενος του Β΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Στέφανος Κουτσουμπίνας
Επ. Καθηγητής της Νομικής Σχολής
του Πανεπιστημίου Θράκης

Ο προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Αν. Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών